

Most Significant Change (MSC)

Evaluatiemethoden zijn vaak kwantitatief gericht. Cijfers zijn belangrijk, maar geven een beperkt beeld van de verandering weer. Ze laten onvoldoende zien wat er is gedaan met alle inspanningen voor de mensen en wat deze hen heeft opgeleverd.

Most Significant Change (MSC)¹ is een methode, waarin door middel van verhalen gezamenlijk wordt geleerd en gereflecteerd. De methode helpt om persoonlijke verhalen van verandering te verzamelen en analyseren. Ze richt zich op wat heeft gewerkt in de interventie zelf en niet op de omgevingsfactoren ervan.

Met de methode identificeren we veranderingen. De focus ligt niet zo zeer inhoudelijk leren, maar op de veranderingen (impact) die plaatsvonden en de *outcome* die gerealiseerd is. De doelgroep schetst in verhalen een beeld; het gaat om hun ervaring met betrekking tot de verandering. Het gaat om verhalen die een significante, opvallende verandering vertellen. Veelzeggende verhalen. We verzamelen deze, analyseren ze en trekken een conclusie. We leren van de verhalen. Ze laten zien hoe de verandering in het leven van de doelgroep tot stand kwam en wanneer dit gebeurde.

De MSC techniek bestaat uit 10 stappen:

1. Beginnen en interesse van betrokkenen wekken voor deelname.
2. Bepalen op welke gebieden verandering in kaart gebracht wordt; over wat voor soort (brede) veranderingen gaat het?
3. Bepalen over welke periode verandering in kaart wordt gebracht.
4. De verhalen van significante veranderingen ophalen.
5. Selecteren van de meest significante van deze verhalen.
6. De resultaten van het selectieproces teruggeven.
7. Verificatie van de verhalen door naar de plekken of mensen te gaan die het verhaal hebben verteld. Enerzijds kan zo worden gecontroleerd of de verhalen precies en eerlijk zijn gerapporteerd, en anderzijds levert dit extra achtergrondinformatie op om te vertellen. Wanneer dit enige tijd later plaatsvindt, kan ook worden achterhaald wat er sindsdien is gebeurd.
8. Kwantificatie: wanneer hier behoefte aan is, kan er informatie aan het verhaal worden toegevoegd, of kan worden gekeken hoe vaak een dergelijke verandering heeft plaatsgevonden.
9. Secundaire analyse: nagaan hoe het proces is verlopen en hoe dit de uitkomsten heeft beïnvloed.
10. Het systeem aanpassen: leren van de wijze waarop MSC is ingezet voor toekomstige vormen van monitoring en evaluatie.

---

¹ Davies, R. en J. Dart (2005) *The 'Most Significant Change' (MSC) Technique; A Guide to Its Use*, zie: www.mande.co.uk/docs/MSCGuide.pdf.

Voorbeeld: MSC In Bangladesh

In 1994 kreeg Rick Davies de taak om de impact van een hulpproject op de doelgroep van 16.500 mensen in de Rajshahi-zone in het westen van Bangladesh te beoordelen. Het idee om iedereen het eens te krijgen over een reeks indicatoren werd snel van de hand gewezen, omdat er gewoonweg te veel diversiteit en teveel tegenstrijdige opvattingen waren. In plaats daarvan bedacht Rick een evaluatiemethode die gebaseerd was op het gegeven dat mensen hun verhalen over significante veranderingen die zij hadden waargenomen als resultaat van het project zouden hervertellen. Ook zouden de vertellers uitleggen waarom ze dachten dat hun verhaal belangrijk was.

Als Rick het daarbij had gelaten, zou het project een mooie verzameling verhalen hebben gekend. Echter, Rick moest de belanghebbenden – in de eerste plaats de besluitvormers van de regio en de uiteindelijke project financiers – betrekken bij een proces dat hen zou helpen de verandering in te zien (en misschien zelfs te voelen). Rick's oplossing was om groepen mensen op verschillende hiërarchische niveaus van het project de verhalen te laten selecteren waarvan ze dachten dat ze het meest significant waren en waarom. Deze werden vervolgens verder verteld en uitgeselecteerd op de projectkantoren en het hoofdkantoor.

De geselecteerde verhalen en de redenen waarom deze geselecteerd waren werden terug gecommuniceerd naar het onderliggende niveau en naar de originele vertellers. Na verloop van tijd begonnen de belanghebbenden de impact die ze hadden te begrijpen en de begunstigden van het project begonnen te begrijpen wat de belanghebbenden belangrijk vonden. Mensen leerden van elkaar. Deze aanpak – MSC – ontwikkelde systematisch een intuïtief begrip van de impact van het project dat in samenhang met de harde feiten kon worden gecommuniceerd. Rick's methode was zeer succesvol: deelname aan het project nam toe; bestaande aannames en wereldbeelden kwamen naar boven. De verhalen werden op grote schaal gebruikt in publicaties, educatief materiaal en video's; en de positieve veranderingen werden geïdentificeerd en versterkt.

Hoewel de toepassing van MSC tot op heden voornamelijk is beperkt tot NGO-programma's en andere non-profitorganisaties, erkennen bedrijven ook dat kwesties als cultuurverandering, praktijkgemeenschappen, leiderschapsontwikkeling en leerinitiatieven in het algemeen kunnen profiteren van een MSC-benadering.

Bronnen en meer informatie

Davies, R. en J. Dart (2005) The 'Most Significant Change' (MSC) Technique; A Guide to Its Use, zie: www.mande.co.uk/docs/MSCGuide.pdf.

MSC website & mail lijst, zie: <http://groups.yahoo.com/group/MostSignificantChanges>.

Hovland, I. (2005) Successful Communication: A Toolkit for Researchers and Civil Society Organisations, ODI Working Paper 227, London: ODI.